

KASVATUS- JA SIVISTYSLAUTAKUNTA 21.5.2019

KASVATUS- JA SIVISTYSLAUTAKUNTA

Toimielin

SIVISTYKSEN TUKIPALVELUT

Palvelualue

Vastuhenkilö: Sivistysjohtaja Virpi Lehmusvaara

Sivistyksen tukipalvelut sisältää seuraavat palveluyksiköt:

- Toimialueen hallinto
- Ruokapalvelut

OLENNAISET TAPAHTUMAT TAMMI-HUHTIKUU 2019

Palvelualueella on edistetty seuraavia kokonaisuuksia vuoden 2019 ensimmäisen neljänneksen aikana.

Palveluverkko

Palveluverkkosuunnitelman toteuttaminen yhdessä Tuusulan Tilapalveluiden ja kaavoituksen kanssa. Saimme hyväksytyksi Martta Wendelin –päiväkodin hankesuunnitelman, Kirkonkylän ja Riihikallion kampuksien strategiset kehittämissuunnitelmat sekä Halosenniemen kehittämissuunnitelman. Käynnissä vuoden alusta ovat olleet Monio, lukio ja kulttuuritalon, elinkaarimallineuvottelut. Urheilukeskuksen kehittämisestä on laadittu selvitys yhteistyössä FCG:n kanssa.

Varhaiskasvatuksen ja koulurakentamisen Oppiva Tuusula –käsikirjaa valmisteltiin palvelumuotoilun keinoin. Työssä on ollut mukana esimiehiä, opetushenkilöstöä, oppilaita ja huoltajia.

Väistötilahankinnat valmisteltiin Riihikallion ja Ruotsinkylän kouluihin. Jokelan koulukeskuksen kehittämissuunnitelma on käynnistetty sekä Jokelan monitoimitalon perusparannus, johon liittyy toiminnallisia parannuksia kirjaston tiloihin ja Jokela-saliin. Pääkirjaston peli- ja satuhuone saatiin valmiiksi.

Hankkeet

Tuusula koordinoi Länsi- ja Keski-Uudenmaan kuntien yhteistä #uuttakoulua –hanketta. Isoimpina tavoitteina hankkeessa on johtamisen kehittäminen, yhteisöllisen hyvinvointityön kehittäminen ja toimintakulttuurin muutos. #uuttakoulu -hanke käynnistyi sekä projektipäällikön että projektikoordinaattorin rekrytoinneilla ja ensimmäinen kick-off pidettiin 5.4.2019.

Sivistystoimessa tehtiin useita valtioneuvoston erityisavustushakemuksia Opetushallitukseen. Osa rahoituspäätöksistä tuli 12.4.2019. Hakemukset koskevat lukion, peruskoulun ja varhaiskasvatuksen kehittämistä. Saimme rahoitusta seuraaviin kohteisiin

- Valtion erityisavustus varhaiskasvatuksen positiivisen diskriminaation edistämiseen, 68 320 euroa
- Valtionavustukset kaksikielisen opetuksen laajentamiseen, Kieli-Kievari, 25 000 euroa
- Valtionavustus kielten tutoropettajatoiminnan kehittämiseen, 10 000 euroa
- Valtion erityisavustus koulun kerhotoiminnan tukemiseen, 30 000 euroa
- Valtion erityisavustus koulutuksellista tasa-arvoa edistäviin toimenpiteisiin esi- ja perusopetuksessa, 186 250 euroa
- Valtion erityisavustus lukiouudistuksen toimeenpanon tukemiseen, 72 252 euroa

- Yleissivistävän koulutuksen kansainvälistyminen, kansainvälistymisen kehittämishankkeet, Globaalikasvatuksen poluista tienviitoiksi, 10 000 euroa
- KuumaTVT-verkosto alueellisen tutoroinnin kehittäjänä, 209 000 euroa (yhteinen hanke, vetäjänä Nurmijärvi)

Palvelualueella on edistetty uuden perhekeskusmallin kehittämistä, osallistuvan budjetoinnin toteuttamista, HYTE-työn kehittämistä sekä Thinking portfolio -kehittämissalkun käyttöönottoa sekä käynnistetty kunnan kansainvälistymissuunnitelman laadinta.

Sisäilmatyö on keskeisessä roolissa varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen terveellisten ja turvallisten oppimisympäristöjen järjestämistä. Jatkettiin kehittämistyötä kehittämissuunnitelmassa sekä Satakunta- ja Ratkaistaan yhdessä -hankkeissa, kohdekohtaista sisäilmatyötä tehtiin 8 kohteessa sekä vahvistettiin viestintää avaamalla uudet verkkosivut.

Henkilöstöasiat

Järjestelyvaraeränevottelu käytiin laajasti alkuvuoden aikana sekä kunnallisen virkaehtosopimuksen että opetusalan virkaehtosopimusten osalta. Suurimpina kohderyhminä olivat koulun kehittämiseen ja erityiseen tukeen ohjata määrärahat, ruokapalveluiden henkilökunta, koulunkäynnin ohjaajat, koulusihteerit, varhaiskasvatuksen henkilökunta ja kirjaston työntekijöitä.

Tuusulan ruokapalvelut siirtyivät sivistyksen toimialalle vuoden 2019 alusta lukien.

Osaamisen kehittäminen

Palvelualueella tuettiin osaamisen kehittämistä käynnistämällä vuoden alusta johtoryhmävalmennus niiden koulujen johtoryhmille, joita suurimmat palveluverkon muutokset koskettavat. Teams- järjestelmästä toteutettiin pilotit palveluverkon ohjausryhmälle ja rehtoreille. Koulutusta on järjestetty hallinnolle ja lautakunnalle.

TOIMIALUEEN HALLINTO

Palveluyksikkö

Vastuhenkilö: Sivistysjohtaja Virpi Lehmusvaara

RUOKAPALVELUT

Palveluyksikkö

Vastuhenkilö: Ruokapalvelupäällikkö Kirsi Hanski

OLENNAISET TAPAHTUMAT TAMMI-HUHTIKUU 2019

Kouluruokailu on osa opetusta. Oppilaille tulee tiedottaa kouluruokailun tarkoituksesta ja merkityksestä sekä käytännön järjestelyistä. Kouluruokailussa on aikuisten läsnäolo erityisen tärkeää. Kaikissa Tuusulan kouluissa on aloittanut toimintansa rehtorin koolle kutsuma kouluruokaryhmä, jossa rehtorin ja kotitalousopettajan lisäksi ovat jäseninä ainakin ruokapalveluiden, opettajien ja oppilaiden edustajat. Toimikunnan tehtävänä on mm. ottaa kantaa koulussa tarjottavaan ruokaan ja vaikuttaa kouluruokailun järjestämiseen. 3.4.2019 järjestettiin keskuskeittiön esittelytilaisuus kouluruokaryhmille. Vierailun aikana tutustuttiin Ruokapalveluiden toimintaan.

- Keittiökierros, jonka aikana tutustuttiin keskuskeittiön eri työpisteisiin

- Syksyllä 2019 uudistuvaan retkieväsvalikoimaan tutustuminen ja lempi eväsvaihtoehdon äänestäminen
- Omavalvontapisteellä nähtiin, mitä omavalvonta on, ja miten omavalvontaa toteutetaan Ruokapalveluissa.
- Luomumaito -piste

Kouluruokadiplomi® on kouluille myönnettävä tunnustus ravitsemuksellisesti, kasvatuksellisesti ja ekologisesti kestävä kouluruokailun edistämisestä. Makuaakkoset-diplomi® on päiväkodeille myönnettävä tunnustus ravitsemuksellisesti, kasvatuksellisesti, sosiaalisesti ja ekologisesti kestävä päiväkotiruokailun edistämisestä.

Valtaosalle tuusulalaisista päiväkodeista on haettu makuaakkoset –diplomi alkuvuodesta 2019. Mainigin päiväkodille haetaan diplomi syksyllä 2019, jonka jälkeen ainoa päiväkotikiukaan ilman diplomia on Vaunukankaan päiväkotikiukaan. Kouluruokadiplomi puuttuu vielä Kirkonkylän koululta, Mikkolan koululta, Linjamäen koululta, Nahkelan koululta sekä Vaunukankaan koululta. Puuttuvat diplomit haetaan viimeistään syksyllä 2019.

2019 Investoinnit Ruokapalvelut

Hyökkälän koulun keittiölle hankitaan 4 yhdistelmäuunia. Kilpailutus on suoritettu ja toimija valittu. Uunien vaihto tapahtuu kesäkuussa.

Lepolan koulun keittiölle hankitaan yhdistelmäuunin, ruoankuljetusvaunu ja pakastekaapin sekä kylmätila eristystä parannetaan. Kilpailutus on suoritettu ja toimija valittu yhdistelmäuunin, ruoankuljetusvaunu ja pakastekaapin osalta.

Asennukset suoritetaan toukokuussa.

Jokelan yläasteelle hankitaan uudet linjastot. Kilpailutus on suoritettu ja toimittaja on valittu. Linjastojen vaihto tulee tapahtumaan kesäkuussa.

Vaunukankaan koululle ruoankypsennysvaunujen uusiminen tapahtuu toukokuussa.

Paijalan koululle hankitaan pata ja uuni. Kilpailutus on suoritettu ja toimija valittu. Asennukset tapahtuvat kesäkuussa.

TUNNUSLUVUT

	TP 2015	TP 2016	TP 2017	TP 2018	TA2019
Ateriat kpl	2 114 865	2 100 323	2 117 970	2 016 816	2 193 344
muutos %	-0,87	-0,38	0,46	-3,57	3,20
Bruttomenot €/ateria	2,49	2,54	2,49	2,55	2,48
muutos %	0,4	2,01	- 5,5	6,25	-2,36
Valmistuskeittiöt kpl	5	5	5	5	4
Jakelukeittiöt kpl	39	38	39	38	38

OPPIMINEN

Palvelualue

Vastuuhenkilö: Opetuspäällikkö Markus Torvinen

Oppimisen palvelualue sisältää seuraavat palveluyksiköt:

- Perusopetus
- Lukio
- Kansalaisopisto ja taiteen perusopetus
- Kasvun ja oppimisen tuki

OLENNAISET TAPAHTUMAT PALVELUALUEELLA TAMMI-HUHTIKUU 2019

PERUSOPETUS

Palveluyksikkö

Vastuuhenkilö: Opetuspäällikkö Markus Torvinen

OLENNAISET TAPAHTUMAT TAMMI-HUHTIKUU 2019

Kouluun ilmoittautuminen toteutettiin tammikuussa ja ensimmäisen luokan oppilaiden määrä on tällä hetkellä 520 oppilasta.

Iltapäivätoimintaan haettiin keskitetysti tammi-maaliskuussa 2019. Määräajassa paikkaa on haettu 437 oppilaalle, joista 306 on tulevia ensimmäisen luokan ja 105 tulevia toisen luokan oppilaita. Kolmannen ja neljännen luokan oppilaita paikkaa on haettu 10 oppilaalle, jotka ovat pääosin valmistavan luokan oppilaita tai erityisen tuen oppilaita.

Kesäkuun kahdella ensimmäisellä viikolla järjestettävälle kunnan päiväleireille oli haku käynnissä maaliskuussa. Leirit pidetään Metsäpirtillä sekä Hyökkälän, Kolsan ja Kellokosken kouluilla. Leirit ovat pääosin täynnä. Paikkoja jäi vapaaksi Kolsan toiselle leirille. Leirien järjestämiseksi Tuusulan kunta on saanut aluehallintoviraston avustusta lasten ja nuorten harrastustoiminnan järjestämiseen.

A2 -kieliohjelmaan lisättiin uutena kielenä Espanja. Etelä-Tuusulassa kielivalintoja tuli yhteensä 109 (espanjan kieli 88, saksan kieli 22). Ranskan kielen osalta valintoja ei tullut riittävästi ryhmän perustamiseen. Pohjois-Tuusulassa valintoja tuli yhteensä 39 espanjan kieleen. Saksan ja ranskan kielten osalta valintoja ei tullut riittävästi ryhmän perustamiseen. Näin ollen aloittavia opetusryhmiä kieliin muodostuu Etelä-Tuusulaan yhteensä 6 ryhmää ja Pohjois-Tuusulaan 2 ryhmää. Lukuvuonna 2018-2019 opetuksen koulutuskalenteri toteutettiin sekä ulkopuolisten kouluttajien että omien opettajien pitäminä kolmen tunnin pituisina iltapäiväkoulutuksina: <https://tuusula.sharepoint.com/sites/kaiku/tyoryhmat/Opetuksen-koulutuskalenteri/SitePages/Kotisivu.aspx>

Lukuvuoden 2019-2020 koulutuskalenteri rakennetaan yhdessä Mäntsälän kunnan kanssa. Koulutuskalenterin tarjonnalla tuetaan pääasiassa kehittämissuunnitelman kuntakohtaisten painopisteiden osaamista.

Tuusulan kunta sai valtakunnallisen Liikkuva koulu -tunnustuspalkinnon hyvin tehdystä työstä hankkeessa. Palkinnon kunniaksi järjestettiin "Liikkuva koulu Goes Torilla tavataan" -tapahtuma,

johon kutsuttiin kaikki 2. luokkalaiset sekä lähialueen esiopetuksen oppilaita. Lisäksi tapahtumaan oli vapaa pääsy muillakin kuntalaisilla.

Tammikuussa 2019 Lontoossa pidettäville BETT-messuille osallistui kaksi opettajaa ja neljä hallinnon työntekijää. Matkan tarkoituksena oli tutustua teknologisen kehityksen nykytilaan ja tulevaisuuteen.

Olemme saaneet myönteiset valtion erityisavustuspäätökset seuraaviin hankehakuihin:

- Valtion erityisavustus varhaiskasvatuksen positiivisen diskriminaation edistämiseen, 68 320 euroa
- Valtionavustukset kaksikielisen opetuksen laajentamiseen, Kieli-Kievari, 25 000 euroa
- Valtionavustus kielten tutoropettajatoiminnan kehittämiseen, 10 000 euroa
- Valtion erityisavustus koulun kerhotoiminnan tukemiseen, 30 000 euroa
- Valtion erityisavustus koulutuksellista tasa-arvoa edistäviin toimenpiteisiin esi- ja perusopetuksessa, 186 250 euroa
- Valtion erityisavustus lukiouudistuksen toimeenpanon tukemiseen, 72 252 euroa
- Yleissivistävän koulutuksen kansainvälistyminen, kansainvälistymisen kehittämishankkeet, Globaalikasvatuksen poluista tienviitoiksi, 10 000 euroa
- KuumaTVT-verkosto alueellisen tutortoiminnan kehittäjänä, 209 000 euroa (yhteinen hanke, vetäjänä Nurmijärvi)

16 Uudenmaan kunnan yhteinen #Uutta koulua -hanke käynnistyi Tuusulan vetämänä helmikuussa 2019. Hanke on osa Opetushallituksen #paras -koulu hanketta, josta saatiin 950 000 euroa valtionavustusta. Hankkeeseen on palkattu projektipäälliköksi Minna Lumme ja projekti-koordinaattoriksi Maikki Arola. Hankkeessa kehitetään tasa-arvoisen peruskoulun edellytyksiä, johtamisen rakenteita, oppimisen tuen malleja ja oppilaiden hyvinvointia.

Robotti-kapaketti hankittiin kuntaan vuoden 2019 alussa. Robotti-kalainaan toiminta käynnistyi opettajien koulutuksella 5.2.2019. Paketissa on kattavasti robotti-käyttölineistöä alakoulusta yläkouluun. Koulut ovat lainanneet välineistöä ahkerasti, ja kaikki välineet ovat olleet jatkuvasti käytössä. Syksyllä robotti-kalainaan pedagogista hyödyntämistä tuetaan tutoropettajatoiminnalla.

Kansainvälisten kouluvierailujen EDUPacks -toiminta on ollut käynnissä lukuvuoden 2019-2020. Osana EDUPacks-vierailuja olemme tarjonneet omille opettajillemme ja asiantuntijoillemme kouluttamisen mahdollisuuden. Tammikuussa 2019 isännöimme 50 tsekkiläisen täydennyskoulutettavan opettajan ja rehtorin ryhmää. Heille järjestettiin kouluvierailujen lisäksi kaksi koulutuspäivää, jotka toteutettiin hallinnon asiantuntijoiden, opettajien sekä kirjaston ja museon työntekijöiden voimin. Huhtikuussa 2019 isännöimme australialaisten opettajien ryhmää, joiden kanssa järjestettiin koulu- ja päiväkotivierailujen lisäksi yhteisen oppimisen keskusteluforumia. Siihen osallistui kymmenkunta omaa opettajaamme, rehtoriaamme tai asiantuntijaamme.

Lukuvuonna 2019-2020 koulujen kerhotoiminnassa on ollut 11 seura- tai järjestökumppania. 8.4.2019 päättyneessä haussa saimme 16 hakemusta seuroilta ja yhdistyksiltä kerhoyhteistyöhön. Pystymme tarjoamaan yhteistyön mahdollisuuden suurimmalle osalle hakijoista. Rahoitus rakentuu osallistavan budjetoinnin kerhorahasta ja Opetushallituksen myöntämästä valtionavustuksesta. Seurojen ja yhdistysten apu on tuonut koulujen kerhotoimintaan runsaasti monipuolisuutta.

Yhden Mikkolan koulun 7-9 F-luokan siirtyminen Hyrylän koulun tiloihin saatiin käyntiin. Syksystä 2019 alkaen oppilailla on mahdollisuus integroitua yleisopetuksen oppitunneille Hyrylän koulussa ja saada ikätasoista sosiaalista kanssakäymistä.

Etäyhteyksiä hyödyntävän opetuksen käyttämisen pilotointi aloitettiin huhti-toukokuussa pahimmin sisäilmaoireista kärsivien oppilaiden tukemiseksi. Pilotissa on mukana viisi yläkouluikäistä oppilasta ja etäyhteydellä opetusta antaa 4-6 aineenopettajaa. Etäopetuksesta valmistellaan lukuvuodeksi 2019-2020 pysyvää järjestelyä, jossa yksi opettaja toimii etäluokan koordinoivana opettajana, ja antaa muutaman tunnin päivässä lähitukea oppilaille Kirkonkylän koulussa. Etäopetuksen järjestäminen lisää kustannuksia yhden opettajan verran ja kustannusarvio syksylle 2019 on n. 25 000€.

Osana palveluverkon uudistamista ja kesun tavoitteiden toteuttamista on lähdetty kehittämään koulujen johtoryhmätyöskentelyä. Kuuden koulun johtoryhmät ovat yhteisessä hankerahoitteisessa johtoryhmävalmennuksessa, jossa kehitetään johtoryhmän kykyä toimia muutoksessa.

Riihikallion ja Ruotsinkylän kouluille päätettiin hankkia väistötiloja sisäilmahaasteiden vuoksi. Väistötilat on suunniteltu olevan käytössä elokuussa 2019,

Resursointiin vaikuttavia tekijöitä:

- Riihikallion ja Ruotsinkylän av -välineiden hankinnat 30 000 € vuodelle 2019. Kalustehankinnat huomioidaan seuraavassa osavuosisikatsauksessa ja niiden suuruus on 210 000 €.
- Hankerahoitusten omavastuu vaikuttaa kuluvan vuoden talousarvion toteutumiseen. Omavastuiden määrä tarkentuu, kun kaikista hankerahoituksista saadaan päätökset.
- Varhennetun kielen opettamisen aloittaminen kasvattaa tuntikehystä 60 vuosiviikkotuntia. Tämä nostaa kustannuksia n. 50 000 € syksyllä 2019. Koko vuoden kustannukset ovat n. 120 000 €, joka tulee huomioida vuoden 2020 talousarviossa.
- Etäopetuksen järjestelyt nostavat tuntiresurssia 20 vvt ja kustannus on syksylle 2019 20 000 €.
- Leasing -rahoituksen tarve on kasvanut mm. väistötilojen vuoksi. Kirkonkylän ja Riihikallion koulujen tvt/av -laitteistojen hankintaan tarvitaan lisäresurssia. Lisäksi vuonna 2019 vapautuu vanhojen laitteiden leasing -rahoitusta normaalia vähemmän. Vuodelle 2019 lisäresursoinnin tarve on 35 000 €

TUNNUSLUVUT

Perusopetus	tot 2014	tot 2015	tot 2016	tot 2017	tot 2018	TA 2019	30.4.
Oppilasmäärä, ka	4 973	4 987	5 044	5 120	5 169	5 168	5 144
Nettomenot €/oppilas, sis. ip-toiminnan	-8 172	-8 275	-8 380	-8 433	-8 543	-8 964	
Nettomenot €/oppilas *	-6 992	-7 140	-7 287	-7 411	-7 473	-7 925	
* ilman pääomavuokraa, kotikuntakorvauksia ja iltapäivätoimintaa							
Esiopetus	tot 2014	tot 2015	tot 2016	tot2017	tot2018	TA 2019	30.4.
Koulujen esiopetuksen oppilaat							57
Oppilasmäärä	73	66	59	58	51	50	
Nettomenot €/oppilas	-6 434	-5 559	-6 129	-5 864	-5 979	-5 836	
Nettomenot €/oppilas ilman kiinteistön pääomavuokraa,	- 5 937	-5 149	-5 624	-5 522	-5 586	-5 429	
Nettomenot eivät sisällä esiopetuksen ostoja yksityisiltä päiväkodeilta							
Kunnallisten ja ostopalvelupäiväkotien esiopetuksen oppilaat	362	393	406	446	378	400	

LUKIO

palveluyksikkö

Vastuuhenkilö: Rehtori Seppo Kärpänen

OLENNAISET TAPAHTUMAT TAMMI-HUHTIKUU 2019

Monion suunnittelu on edennyt ja mahdollisten rakennuttajien kanssa on käyty neuvotteluja hankkeen toteutuksesta. Huhtikuun aikana Monion rakentamisesta saadaan tarjouksia, joiden pohjalta valmistellaan päätös kesäkuun lautakuntaan hyväksyttäväksi,

Monio valittiin Microsoftin Flagship school -projektiin yhtenä 17 koulusta ympäri maailmaa. Tuusula osallistui ensimmäiseen konferenssiin, joka järjestettiin Redmondissa Yhdysvalloissa. Monio herätti paljon kiinnostusta osallistujamaiden edustajissa mm. puurakentamisen ja uudenlaisten oppimisympäristöjensä ansiosta.

Kevään aikana on aloitettu ns. tiimilukiotoiminnan suunnittelu. Tarkoituksena on perustaa kaikkiin toimipisteisiin opiskelijatiimit, joihin kaikki lukion opiskelijat kuuluvat. Tiimit tulevat huolehtimaan lähes kaikista opetuksen ulkopuolisista tapahtumista. Tarkoituksena on lisätä opiskelijoiden osallisuutta ja antaa vastuuta tapahtumien järjestämisessä.

Kevään yhteishaussa Tuusulan lukion ensisijaisten hakijoiden määrä väheni jonkin verran viime vuodesta, Ensisijaisia hakijoita oli yhteensä 165, näistä Hyrylässä 99, Jokelassa 42 ja Kellokoskella 24. Opiskelupaikat saataneen täyteen toissijaisten suuren määrän ansiosta.

Lukio on hakenut hankeavustuksia Liikkuva lukio – hankkeen ja Laajennetut oppimisympäristöt hankkeiden jatkamiselle. Lisäksi on haettu ja saatu hankeavustus Uuden lukiolain toteuttamisen tukemiselle. Perusopetuksen kanssa yhdessä olemme mukana Yleissivistävän koulutuksen Kansainvälistymisen hankkeessa. Tuusulan lukio on mukana myös Keski-Uudenmaan lukioden tutor- opettaja - hankkeessa, joka käynnistetään ensi syksynä. Tuusulan lukion Erasmus+ toiminnassa on jatkettu opettajien kansainvälisiä koulutuksia.

TUNNUSLUVUT

Lukio	tot 2014	tot 2015	tot 2016	tot 2017	tot2018	TA 2019	30.4.
Opiskelijamäärä	560	561	558	575	608	624	620
Nettomenot €/oppilas	-6 810	-7 441	-7 698	-7 401	-6 947	-6 950	
Nettomenot €/oppilas ilman kiinteistön pääoma- vuokraa	-6 351	-6 469	-6 716	-6 514	-6 129	-6 079	

KANSALAIPOISTO

Palveluyksikkö

Vastuuhenkilö: Rehtori Timo Rusanen

OLENNAISET TAPAHTUMAT TAMMI-HUHTIKUU 2019

Kansalaisopiston opetustuntimäärä kasvaa keväällä 2019 verrattuna kevääseen 2018 yli 4 %, runsaat 200 oppituntia. Kansalaisopistossa siirryttiin syksyllä 2018 koko lukuvuoden kattavaan

ilmoittautumiseen. Tämä on innostanut opiskelijoita jatkamaan opintojaan koko lukuvuoden, vuodenvaihteessa opintonsa päättäneiden osuus on laskenut. Näin ollen entistä harvemmissä kevään kursseissa osallistujamäärä on jäänyt alle järjestämisminimin. Opetustarjonta on myös vastannut hyvin kuntalaisten odotuksiin ja kurssien markkinointi on onnistunut. Oppitunteja lisäsi myös kuvataidekoulun siirtyminen uuteen opetussuunnitelmaan, joka kasvatti perusopintojen ja syventävien opintojen opetustuntien määrää. Oman erillisen valtionrahoituksensa ja tuntimääräkehyksensä puitteissa on järjestetty luku- ja kirjoitustaidon opetusta maahanmuuttajille Jokelassa.

Kasvatus- ja sivistyslautakunta päätti esittää Opetus- ja kulttuuriministeriölle Tuusulan kansalaisopiston nimen muuttamista Tuusulan opistoksi 1.7.2019 lukien. Samalla Tuusulan kansalaisopiston lasten ja nuorten kuvataidekoulun nimi muuttuu Tuusulan kuvataidekouluksi.

Kuvataidekoulun päätoimisen opettajan, Laura Nurron toimenkuvaa tarkennettiin. Jatkossa siihen sisältyy myös Tuusulassa tehtävän taiteen perusopetuksen koordinointi. Laura kehittää ja sovittaa yhteen Tuusulassa tarjottavaa lasten ja nuorten kuvataiteen, musiikin, kädentaitojen, tanssin ja sirkustaiteen opintoja. Tavoitteena on myös jatkossa saada kuvataidekoululle toinen päätoiminen tuntiopettaja, jolloin hän voisi opettaa nyt tuntiopetuksena tarjottavaa opetusta.

Liikunnan koordinaattori Sami Liehu aloitti tehtävässään vuodenvaihteessa. Samin tehtävät ovat osaksi kansalaisopistossa ja osaksi liikuntatoimessa. Sami mm. edistää Kansalaisopiston ja liikuntatoimen yhteistyötä ja työnjakoa sekä kehittää liikunnan kurssitarjontaa ja liikunnan julkisuuskuvaa Tuusulassa.

Kevätlukukaudella suosituimmat kurssit ovat olleet mm. taiteissa Action Painting-toimintamaalaus sekä Klassinen maalaustaide, käden taidoissa opiskelijoita ovat vetäneet puoleensa saippua- ja voideturssit sekä laukku- ja pussukkurssit. Kalankäsittelykurssit sekä koko perheen leivontakurssit ovat suosituimpia ruoanvalmistuskursseja. Tietotekniikassa kysytyimpiä olivat sosiaalisen median ja pilvipalvelujen kurssit. Kielissä suositaan kasvattavat espanjan ja englannin kurssit. Liikunnassa suositaan jumppaa: vesijumppaa ja perinteistä kuntojumppaa.

Uuden Monio-rakennuksen suunnittelu on edennyt kohti kesällä tehtävää päätöksentekoa. Hanke on tiivistänyt ja monimuotoistanut kansalaisopiston yhteistyötä lukion ja paikallisten taiteen perusopetuksen oppilaitosten kanssa etenkin yhteisten tilojen suunnittelun myötä. Yhteistyötä edistää myös taiteen perusopetuksen entistä systemaattisempi koordinointi.

Kansalaisopistojen uuden koulutustehtävän myötä maahanmuuttajille on opetettu luku- ja kirjoitustaitoa alkuvuoden ajan. Opetus jatkuu kevätlukukauden ja mahdollisesti vielä syyskaudella 14 lähituntin ja 6 etätuntin voimin viikossa. Tuusulan kansalaisopistolle on myönnetty valtionosuus tähän koulutukseen.

TUNNUSLUVUT

Kansalaisopisto	tot2013	tot 2014	tot 2015	tot 2016	tot 2017	tot2018	TA2019
Bruttomenot €/asukas	-22	-23	-22	-21	-21	-23	-23
Oppituntien määrä	10 509	10 191	9 498	9 662	10 159	10 552	11 050
Kurssiopiskelijat	6 707	6 947	6 589	6 197	6 397	6 561	7 000

KASVUN JA OPPIMISEN TUKI

Palveluyksikkö

Vastuuhenkilö: Kasvun ja oppimisen tuen päällikkö Helena Palola

OLENNAISET TAPAHTUMAT TAMMI-HUHTIKUU 2019

Kasvun ja oppimisen tuen yksikön toimita laajeni vuoden alusta koululaisten perheohjaajilla ja kohdennettu nuorisotyö siirtyi osaksi työllisyyspalveluja. Psykologi ja kuraattoripalveluissa ei tapahtunut merkittäviä muutoksia, yksi vakituinen kuraattori jäi vanhempainvapaalle ja tilalle saatiin palkattua pätevä sijainen.

Yksikön työntekijät kirjaavat asiakastiedot Aura järjestelmään. Kuluvan vuoden aikana määritetään ohjelmasta saatavat indikaattorit, joilla mitataan työn vaikuttavuutta ja työajan jakautumista yhteisöllisen ja yksilökohtaisen työn osuudelta.

Opiskeluhuollon henkilöstö osallistui Mäntsälän kunnan järjestämään Opiskeluhuollon koulutustilaisuuteen. Kasvun ja oppimisen tuen henkilöstö on osallistunut opetushallituksen järjestämään erityisopetuksen päivään, VIP- verkoston koulutuspäiville ja OTF-päiville Tampereella.

Vuoden 2019 painopistealueena on yhteisöllisen opiskeluhuollon kehittäminen. Huhtikuun aikana tehdään kaikille kouluille sähköinen kysely yhteisöllisen opiskeluhuollon toteutumisesta kouluissa.

VARHAISKASVATUS

Palvelualue

Vastuuhenkilö: Varhaiskasvatuspäällikkö Hannamari Halinen

OLENNAISET TAPAHTUMAT PALVELUALUEELLA TAMMI-HUHTIKUU 2019

Varhaiskasvatuspalvelut lapsimäärä 31.12.	tot2013	tot 2014	tot 2015	tot 2016	tot.2017	tot 2018	TA2019	30.4.
Kunnallinen päiväkotihoito <i>joista ilta- ja vuorohoidossa</i> <i>joista eo:ssa ja täydentävä ph</i> <i>joista pelkässä esiopetuksessa</i> <i>joista tuetussa vk:ssa</i>	1341	1308	1337	1340	1311	1264	1270	1341
Kunnallinen perhepäivähoito <i>Varahoitopaikkojen määrä</i>	174	165	137	119	113	100	95	106
Kunnallinen päivähoito yhteensä	1515	1473	1474	1459	1424	1364	1365	1447
Lasten kerhot / kerhopaikat Avoimet perhekerhot / kussakin kuntakeskuk- sessa								
Perhekeskustoiminta / Avoin varhaiskas- vatus	78	78	80	68	60	84	90	82
Ostopalvelupäiväkotihoito	92	119	88	57	56	59	56	61
Yksityinen päiväkotihoito <i>joista esiopetuksessa</i>	402	430	412	440	437	474	390	477
	78	96	96	101	76	78	70	77

Yksityinen perhepäivähoito	93	92	90	67	44	52	50	50
Yksityinen päivähoito yhteensä	495	522	502	482	481	526	445	527
Lakisääteinen kotihoidon tuki	684	651	636	660	590	510	600	492
3-6-vuotiaiden Tuusulan kotihoidon tuki	30	0	0	0	0	0	0	
Kotihoidon tuki yhteensä	714	651	636	660	590	510	600	492
Kaikki hoitomuodot yhteensä	2894	2843	2780	2726	2611	2543	2556	2609
Alle 2- kuntalaisä ja sen sisaruslisä (saavat lisäksi lakisääteistä kotihoidontukea) * 2013 alk. kaikki hoitomuodot yht. laskettu mukaan lasten kerhot, 2016 alk. pelkässä esi- opetuksessa olevat lapset	398	315	243	200	173	211	200	198

Syksyllä kunnallista varhaiskasvatusta on 15 päiväkodissa, joissa toimii yhteensä 80 lapsiryhmää. Perhepäivähoitajia on 28. Ostopalvelupäiväkoteja on yksi ja yksityistä palvelua tuottavia 10.

Alku vuoden aikana varhaiskasvatuksen palvelualueella keskeistä on ollut palveluverkkouudistuksen edistäminen ja siihen liittyvien muutostoimenpiteiden huomioiminen tulevaisuuden suunnitelmissa ja käytännön toimenpiteissä. Muutokseen liittyviä asioita on työstetty yhdessä esimiehistä koostuvissa oppimisympäristö- ja johtamisen työryhmissä. Keväällä on vierailtu uudessa vantaalaisessa päiväkodissa ja kalustevalmistajan näyttelytiloissa myös toimintaa jatkavien oppimisympäristöjen kehittämiseksi. Työryhmät ovat ottaneet käyttöönsä Teams-sovelluksen. Sovellukseen saadaan koulutusta kevään aikana.

Kirkonkylän kampuksen strategisen suunnitelman valmistelu edistyy. Päiväkotimartta Wendelinin hankesuunnitelma on hyväksytty kunnanhallituksessa. Hankkeen kilpailutus käynnistyy keväällä 2019 tontin asemakaavan vahvistuttua.

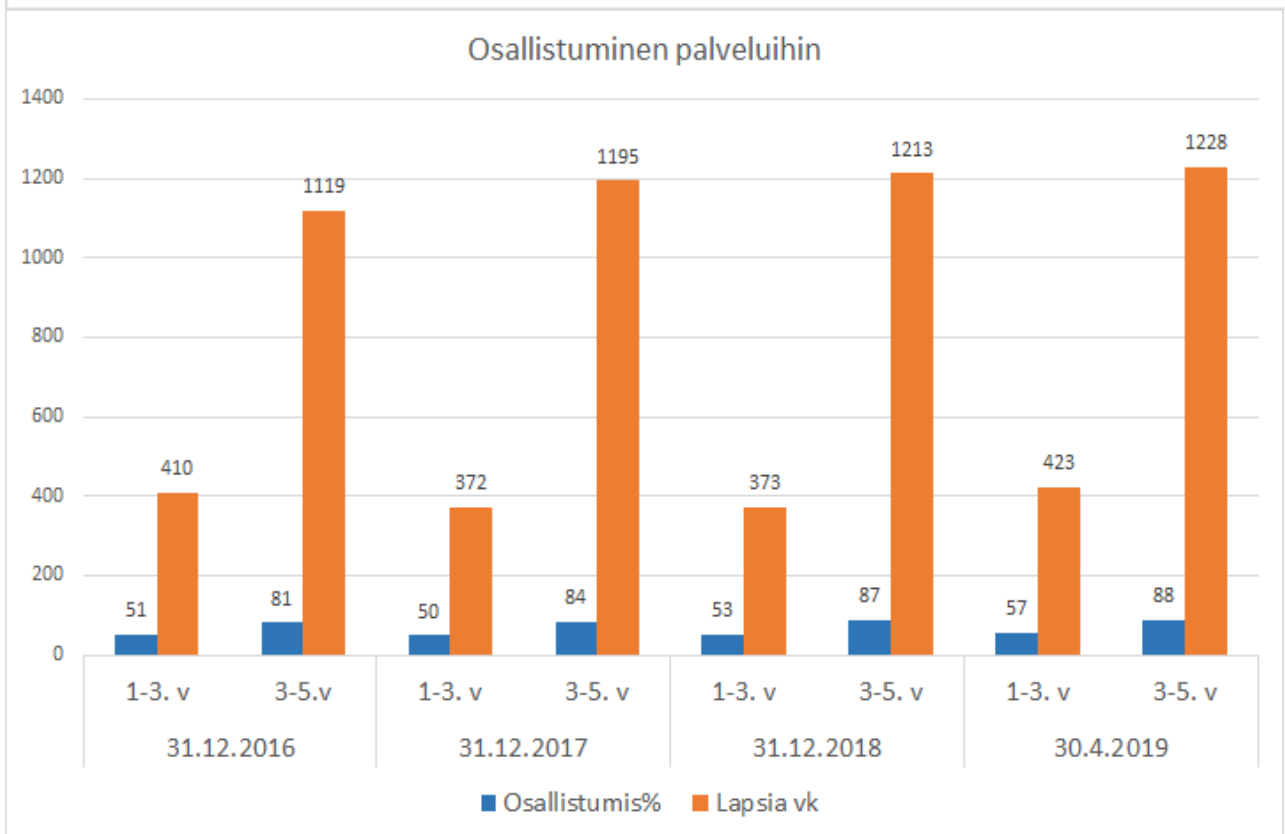
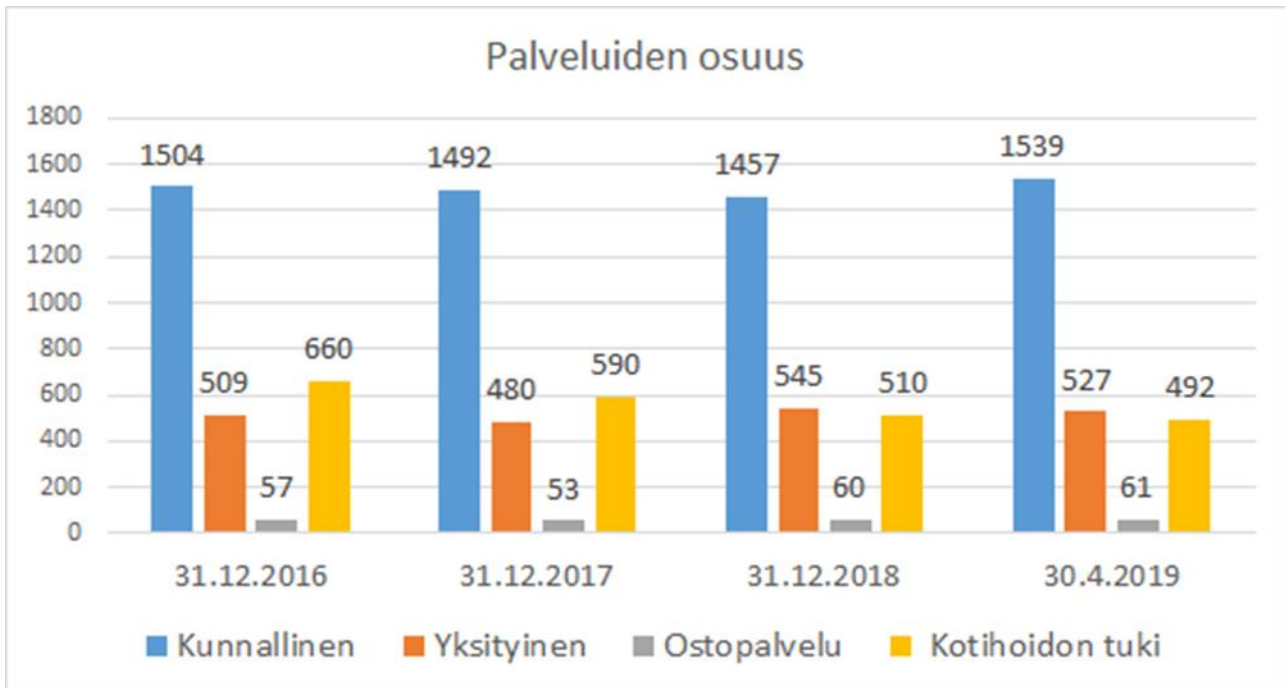
Varhaiskasvatuksessa otetaan käyttöön kansallinen tietovarantojärjestelmä Varda. Järjestelmästä on säädetty varhaiskasvatuslaissa. Tiedot kunnan palveluita järjestävistä yksiköistä ja palveluissa olevista lapsista siirtyvät varhaiskasvatuksen asiakastietojärjestelmän kautta Vardaan. Tulevaisuudessa Varda tarjoaa kunnille ajantasaista tietoa ja mahdollistaa tutkimuksen teon kansallisella tasolla. Varda tulee koskemaan myös yksityisiä palveluntuottajia.

Paikallisen varhaiskasvatussuunnitelman päivittäminen on käynnissä. Päivitetty suunnitelma menee hyväksyttäväksi kesäkuun lautakuntaan. Keskeiset muutokset suunnitelmassa koskevat syksyllä voimaan tullutta varhaiskasvatuslakia. Lapsia ja huoltajia on suunnitelman teossa tavattu laskiaisriehan yhteydessä ja Pehmolulun yökylä -vierailulla Hyrylän kirjastolla. Paikallinen suunnitelma koskee myös osaa yksityisiä palveluntuottajia.

Varhaiskasvatuksen kulttuurikasvatussuunnitelmaa on tehty yhteistyössä kulttuuritoimen kanssa. Henkilöstölle on tehty suunnitelmaan liittyvä kysely. Suunnitelma valmistuu syksyllä ja sen tueksi on suunniteltu aiheeseen liittyviä koulutuksia seuraavalle toimintakaudelle. Suunnitelma täydentää paikallista varhaiskasvatussuunnitelmaa.

Varhaiskasvatukseen on saatu hankerahoitusta, joilla rekrytoidaan kaksi taidepedagogia ja perheohjaaja varhaiskasvatukseen seuraavan kauden ajaksi. Taidepedagogi työskentelee päiväkodin yhdessä tai kahdessa lapsiryhmässä, joissa on kasvun ja oppimisen tuen tarvetta. Taidepedagogi

toimii yhdessä lapsiryhmän kasvatushenkilöstön kanssa ja käyttää toiminnassaan taidepedagogisia toimintatapoja ja työmuotoja tukien lasten kasvua, kehitystä ja oppimista. Varhaiskasvatuksen perheohjaaja tarjoaa perheille tukea arjen sujumiseen, vanhemmuuden, lasten kasvatuksen ja parisuhteen haasteisiin. Työmuotoina ovat mm. keskustelut, kotikäynnit, palveluohjaus, verkostoyhteistyö ja vertaisryhmät. Myös henkilöstön konsultointi kuuluu työhön.

KUNNALLINEN VARHAISKASVATUS

Palveluyksikkö

Vastuuhenkilö: Varhaiskasvatuspäällikkö Hannamari Halinen

OLENNAISET TAPAHTUMAT TAMMI-HUHTIKUU 2019

Lasten sosiaalisten- ja kaveritaitojen tukeminen on toiminnassa keskeistä ja tavoitteellista. Varhaiskasvatuksessa käytetään restoratiivista lähestymistapaa ja sovittelua koko yhteisön hyvinvoinnin rakentajana. MiniVerso toimintaa on haluttu tehostaa päiväkodeissa vertaissovitte- lun harjoittelun myötä ristiriitatilanteissa. MiniVerso-mentorit ovat käyneet kaikissa yksiköissä ja esimiehet ovat saaneet lisäkoulutusta.

Palveluverkko muutokseen liittyvän Mattilan päiväkodin toiminta päättyy juhannukseen 2019. Alueen varhaiskasvatusikäiset sijoittuvat jatkossa Hyrylän alueen muihin päiväkoteihin. Palve- luissa sisällä olevat lapset sijoittuvat Mainingin ja Hyrylä-Väinölän päiväkoteihin uuden toimintakauden alkaessa elokuussa.

Päiväkoti Pellavassa on saatu remontin jälkeen kaikki tilat käyttöön. Pellavassa on aloittanut uusi esimies Tuula Rouhiainen. Edeltäjä, Sirkku Kimonis, eläköityy ansiokkaan ja pitkän uran jälkeen 1.10.2019. Kolsa-Lepolan varhaiskasvatusyksikköön valittu uusi esimies on Mari Silvast 1.5.2019 al- kaen. Varhaiskasvatuksen henkilöstön keskitetty rekrytointiprosessi on tehty huhtikuussa. Varhaiskasvatukseen valittiin 4 lastenhoitajaa ja 10 lastentarhanopettajaa. Varhaiskasvatuksen henkilöstön tehtävänkuvia on valmisteltu ja tehty yhdessä henkilöstöpalveluiden kanssa. Varhais- kasvatuksen tehtävänimikkeet vaihdetaan yhtä aikaa tehtävänkuvien hyväksymisen yhteydessä.

Kievarin päiväkodissa aloitetaan syksyllä 2019 kielirikasteinen toiminta suomenkielisten 3-5-vuo- tiaiden lasten ryhmässä. Tavoitteena on ruotsinkielisen koulupolun rakentaminen myös kotona suomea kotikielenä puhuville lapsille. Kieli-Kievari niminen hanke on saanut valtion erityisavus- tusta kaksikielisen opetuksen laajentamiseen.

Avoimen varhaiskasvatuksen Perhekeskukset muuttivat nimensä helmikuussa 2019 Perhetuviksi. Nimi on muutettu perhetuviksi, johtuen perhekeskus- käsitteen sisältämistä muista tehtävänkui- vista ja kokonaisuuksista. Avoimen varhaiskasvatuksen perhetuvat ovat avoimia kohtaamispaikkoja, jotka toimivat vanhempien ja lasten yhteisinä olohuoneina. Perhetuvassa voi tutustua samassa elämäntilanteessa oleviin perheisiin ja saada vertaistukea. Perhetuvan ovet ovat avoimia kaikille lapsiperheille ja ovat osa varhaiskasvatuksen palveluverkkoa. Lasten kerhot ja avoimet perhekerhot ovat jokaisen perhetuvan viikoittaista toimintaa. Tämän lisäksi olemme järjestäneet avoimessa varhaiskasvatuksessa lapsille ja huoltajille suunnattuja yhteisiä kerhoja. Syksyllä alkaneita kerhoja perheille jatkettiin tammikuussa 2019. Perheillä on ollut mahdollisuus osallistua perhejoogaan, jota järjestetään jokaisessa perhetuvassa kevään aikana viisi kertaa. Vauvalassa on ollut vauvahierontaa, kolme kertaa jokaisessa perhetuvassa. Maaliskuussa alkoi myös Notkokuiston perhetuvassa lasten eroryhmä 6-9 vuotiaille lapsille. Kesäkuussa, kesätoi- minnassa, on tulossa Perinneleikit järjestämä tapahtumapäivä jokaiseen Perhetupaan.

Varhaiskasvatuksessa kokeillaan kahden kuukauden ajan Lukulumo- sovellusta. Se tarjoaa satuja useilla eri kielillä ja tukee lasten kielellistä kehitystä.

Varhaiskasvatuksen kansainvälistä toimintaa on tehty yhteistyössä Keudan kanssa. Kaksi varhais- kasvatusyksikönjohtajaa oli Erasmus + -asiantuntijaliikkuvuusjaksolla tutustumassa paikalliseen varhaiskasvatukseen 25.2.-1.3. Tanskan Roskildessa. Projektiviikon työpajoissa keskusteltiin var- haiskasvatuksen käytännöistä ja työntekijöiden kouluttautumisesta eurooppalaisten kollegojen

kanssa. Vierailu paikallisiin päiväkoteihin herätti ajatuksia ja laajensi näkökulmaa, esimerkiksi ulkoilu ja luonto ovat iso osa tanskalaista varhaiskasvatusta.

Lisäksi puolet esimiehistä on osallistunut Oph:n varhaiskasvatuspäiville helmikuussa.

ESIOPETUS

Palveluyksikkö

Vastuuhenkilö: Varhaiskasvatuspäällikkö Hannamari Halinen

OLENNAISET TAPAHTUMAT TAMMI-HUHTIKUU 2019

Sivistysjohtaja on vierailut varhaiskasvatuspäällikön kanssa kaikissa kunnan esiopetusta antavissa varhaiskasvatuksen toimipisteissä. Vierailut esiopetusryhmissä kertovat tarpeesta tehdä yhä tiiviimpää yhteistyötä perusopetuksen kanssa. Esiopetuksen asiakaskysely on avattu huoltajille viikolla 16.

Kirkonkylän esiopetusryhmät siirtyivät. Kirkonkylän koulun 2009-luvun siiven sisäilmahaasteiden vuoksi koululla toimineet esiopetusikäiset lapset sijoituivat Mainingin päiväkotiin viikolla 9.

Esiopetustoiminta lakkaa Pajjalan puukoulussa toukokuussa 2019 tilojen sisäilma haasteiden vuoksi. Alueella esiopetus toimii jatkossa Nummenharjun päiväkodissa, jolla on ostopalvelusopimus Tuusulan kanssa.

Esimiehistä puolet on osallistunut Oph:n esi- ja alkuopetuksen päiville. Keskeistä tulevan kauden esiopetuksen kehittämisessä on esi- ja alkuopetuksen välisen yhteistyön kehittäminen.

Esiopetuksen asiakaskysely on ollut auki huoltajille huhtikuussa.

YKSITYINEN VARHAISKASVATUS

Palveluyksikkö

Vastuuhenkilö: Varhaiskasvatuksen ohjaaja Vesa Joronen

OLENNAISET TAPAHTUMAT TAMMI-HUHTIKUU 2019

Yksityisellä varhaiskasvatuksella on Tuusulassa vakiintunut asema. Palveluiden piirissä on 1-6-vuotiaista lapsista n. 25%.

Kuuma-Kuntien kanssa on valmisteltu yhteistä yksityisen varhaiskasvatuksen käsikirjaa. Se otetaan käyttöön elokuussa 2019. Sen tarkoituksena on yhtenäistää ohjausta, valvontaa ja neuvontaa palveluntuottajille.

Palveluntuottajia on tavattu kevään aikana yhteistyöpalavereissa kahdesti. Lisäksi on tehty yksikkökohtaisia käyntejä. Jokaiseen yksikköön tehdään vähintään yksi käynti vuosittain.

Esiopetuksen asiakaskysely on ollut auki myös yksityisen varhaiskasvatuksen esiopetuksessa oleville huoltajille. Yksityisen palveluntuottajan esiopetuksessa on ollut 77 lasta.

Lepolan alueelle selvitettiin yksityisen palveluntuottajan tarvetta yhteistyössä kaavoituksen kanssa. Pohjoisen alueella päiväkodeissa on tilaa. Palveluntuoton tarvetta alueelle ei nähty tästä syystä.

